

«ПАРУСИЯ»

*Парусія – з грэцкай мовы – Другое прыісце Гасподняе, якое павінна адбыцца пры сканчэнні веку, калі князь гэтага свету раптоўна набудзе вялікую моц і статус, так што ніхто не зможа без яго загаду ці кляйна: «ні купляць, ні прадаваць» [Адкр 13, 18]. Нават многія верныя будуць пераможаныя гэтым злом, уз’яўнення ў Антыхрысце як у божым сыне.

• Рубрыку вядзе святар Яўген Маліноўскі, кандыдат псіхалагічных навук, дацэнт

Якое дачыненне мае містыка да веры?

Мікалай

На маю думку, само слова «вера» містычна дачыняецца да лацінскага этымону *verus* – праўдзівы. Так што вера дапаўняецца надзеяй як даверам, у выніку чаго чалавек пачынае не толькі верыць Богу, але і давяраць Яго прысутнасці, парусіі. Такі давер не існуе без містыкі, г.зн. без таямніцы. Калі містычныя адносіны наўсцяж пераходзяць у пазітыўны рацыяналізм, дык гэта ўжо не вера, але веды. Па вызначэнні св. Фамы Аквінскага, «тое, што ўсе ведаюць, не можа адначасова быць і аб’ектам веры, і аб’ектам навукі». Таму масавая дэманстрацыя рэлігіі, асабліва па тэлебачанні, насамрэч працуе на ідэалогію праўчай эліты, а не на веру:

Вера з’яўляецца не толькі цэнтрам усяго рэлігійнага жыцця, але і вытокаў навукі і мастацтва, у асяродку якіх вялікае значэнне займае містыка. З’яўляючыся рэлігійнай практыкай экстаза як зліяння з Богам, містычны светапогляд можа рэзка адрознівацца ў залежнасці ад канфесіі. У хрысціянстве містычнае азарэнне – гэта беспасрэднае з’яднанне са збавіцелем Госпадам Ісусам Хрыстом як асабістым Богам. Містыка мае ірацыянальны ўхіл, інтуіцыю, парадаксальны вопыт духоўнага дыялогу.

Усе мае рацыянальныя разважанні аб гэтым дыялогу нішто ў параўнанні з самай містычнай з’явай, вядомай кожнаму веруючаму, але захаванай для вонкава-

га разумення. Таму містычна настроеныя вернікі часта трывалі ў палоне адыезнасці, г.зн. падазронасці. Так, у 1917 годзе звычайным вязковым дзецем Люцыі, Францішку і Жасіне нават прыйшлося адседзець колькі дзён у вязніцы і шмат потым адпакутаваць за сваю рапучнасць у адстойванні праўдзівай сустрэчы з Марыяй Маці Божай, якая праз іх абвясціла сусвет, у тым ліку Расію, аб неверагодных выпрабаваннях XX стагоддзя і апошнім часе збавення. Ад 13 мая містычная лічба трынаццаць кожнага месяца на працягу паўгоддзя была адзначана духоўным дыялогам дзяцей з Царыцай неба і зямлі. Ад партугальскага мястэчка Фаціма містычны алтар Божай міласэрнасці раскінуў свае ратавальныя далоні па ўсім свеце, а касцёл Маці Божай Фацімскай у Баранавічах стаўся яе першым пасланцом для бела-

рускіх і расійскіх вернікаў.

Нехта засумняваецца адносна лічбы «13». Маўляў, не след, ды і няма калі веруючаму адсочваць такія дэталі. Хрысціянину больш падабае прыхільцца да слова, якое сведчыць: «род падступны і лобадзейны шукае адзнакаў» [Лк 11, 29]. Сапраўды, гэта так, але моцна адбывацца ўсякія выпадкі. Тым больш што слова Божае вельмі часта суправаджаецца таямнічымі адзнакамі. Адносна ўзгаданай ужо лічбы паказальным прыкладам такога суправаджэння з’яўляецца гімн любові адсталы Паўла, адзначаны 13-м раздзелам паслання да Карынціянаў, у якім менавіта 13 вершаў.

Побач з Фацімай таямнічае жыццё сціплай сястры-законніцы Фаўстыны Кавальскай сталася, бадай што, найвялікшай містычнай з’явай у гісторыі Царквы. Падчас беспечнага танца на нейкай там вечарыны дзяўчына пачула Слова з патрабаваннем скасаваць уласную бязглуздыцу ды ўступіць у непарушны шлюб з Богам. Ад таго часу святая Фаўстына сталася выбранай Ісуса, які адкрыўся кожнаму верніку праз містычнае запрашэнне да Божай міласэрнасці. Кожны дзень, асабліва ў пятніцу а трэцяй гадзіне, калі Госпад наш і Збаўца сканаў на кржыж, схілі свае калені і прачытай у сэрцы сваім Вяночак да Божай

Міласэрнасці: «Ойча Спрадвечны, ахвярую Табе Цела і Кроў, Душу і Боскасць наймілейшага Сына Твайго і Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб перапрасіць за грахі нашыя і ўсяго свету. Для Яго балеснай мукі май міласэрнасць для нас і да ўсяго свету. Ісусе, давяраю Табе».

Спачатку я не звяртаў асобай увагі на гісторыю Фаўстыны. І вось на вяршыні сур’эзнага асабістага выпрабавання ў першую нядзелю Анты-Пасхі быў запрошаны да служэння на прыход Хрыста Чалавекалюбца, што ў Маладзечна. Намінацыя храма і само свята нагадвалі аб змесце Божай Міласэрнасці ў Евангеллі аб Фаме неверуючым [Ян 20, 24]. Я лічыў, што гэтай інфармацыі для мяне дастаткова. Але ўжо перад самай паездкай я выпадкова сустрэў маю добрую знаёмую, Людмілу, якая чамусьці перадала мне на дарогу брашураваны тэкст размовы Фаўстыны з Ісусам. Тады я падумаў, што гэтая жаночая постаць веры, мабыць, згадзіцца мне для нападўнення пропаведзі надзвычайным сэнсам. Як аказалася потым, менавіта гэты містычны сэнс царкоўнага казання і паўплываў на станоўчае вырашэнне майго святарскага лёсу.

Неўзабаве мая сям’я ўпершыню была запрошана да малітоўных рэкалекцый у Польшчу. Ад яе мяжы да мястэчка Лагеўнікі, што

пад Кракавам, мая старэйшая дачка Юліяна налічыла 33 касцёлы. Апошнім аказаўся капліцай Божай Міласэрнасці, у якой спачываюць рэліквіі святой Фаўстыны, пражыўшай на гэтай зямлі роўна 33 гады.

Наступная, трэцяя, сустрэча са святой адбылася ў 2005 г., у тых жа Лагеўніках з нагоды рэкалекцый, прысвечаных яе 100-гадоваму юбілею. Тады я старанна і напружана маліўся аб паступленні майго сына Глеба ва ўніверсітэт. Даведаўшыся, што па сваім непаразуменні рэктарат БДУ прыняў яго толькі на платнай аснове, я моцна перажываў, але працягваў спадзявацца на містычную дапамогу. І сапраўды так склалася, што добрыя людзі дапамаглі вырашыць праблему з аплатай за першы курс. А роўна праз год, о дзіва! Глеб быў запрошаны да ўдзелу ў праграме К. Каліноўскага, атрымаў размеркаванне на вучобу менавіта ў Ягелонскі ўніверсітэт, што побач з санштарыем Божай Міласэрнасці.

На жаль, не магу паведаміць усіх дэталей гэтай гісторыі, інакш яна страчвае сваю містычнасць. Але адзіная з іх можа, як след, адзначыцца і на старонках газеты: гадавіну ўродзін св. Фаўстыны і Дзень нараджэння сваёй жонкі Любові я адзначаю разам – 5 кастрычніка. Гэта проста містыка!